

Prof. Dr.
Mahmud Erol Kılıç

Hem Âkif'ti ve Hem Emre

Sünnette tâziye üç gün sürer, geleneğimizde bu yediye, kırka çıktığı olur. Kadim dost Âkif Emre'nin âlem-i cemâle yürüyüşünün üzerinden hemen hemen bir yıl geçti. Bu sebepten ben onun mühendis arkadaşları için yeniden bir tâziye yazısı yazmayacağım. Onun için buna bir güzelleme, bir yâd-ı merdân diyebilirsiniz yazdıklarına. Onun ardından Yeni Şafak'ta yazdığım yazımı biraz daha işleyerek burada tekrarlayacağım. Evet mühendislik okumuştum. Toplum mühendisi olmayı tercih etti. Bir vazifeden dolayı yurtdışında olmamdan dolayı cenazesine iştirak edememiştim. *"Yanımdadır ama aslında uzaktadır. Uzaktadır ama aslında yanımdadır"* deyişince dualarımla orada olmaya çalıştım. Hakkımızı helal ettik uzaklardan. İnşallah o da bizlere helal etmiştir.

Âkif gibiydi. Doğru, dürüst, mert adamdı. Onun gibi Müslümanların ahvali ile dertlenen dava adamıydı. Şimdi aynı kabristanda beraber yatıyorlar. Söyleyeceğim söz bana nasıl bir menfaat sağlar veyahut ne kaybettirir kaygısında olan yeni yetme yazarlardan değildi. Onun için yalnızdı. Yalnız bırakıldı. Zira birilerine yaranma derdi olmadı hiç. Şunu iyi biliyordu ki o yaranacağı kimseler bugün vardılar belki ama yarın yoktular. İlkesel olarak buna 'âmennâ' dediği gibi politik olarak da bu tavrı benimsiyordu. Zira *'Mal da yalan mülk*

de yalan var biraz da sen oyalan' geleneğinden geliyordu. O zaman *'Bâki olanın veçhine hayran olmak'* varken Fenâ bahçesinin papağını olmaya ne gerek vardı ki?.. Sahadan gelen birisi olarak ne onun Bosna bilgisine, ne onun Suriye bilgisine, ne Ortadoğu bilgisine müracaat edilmedi, kendisinden istifade edilmedi. Bu da onu içten içe hep yaraladı. Çoluk çocuğun eline kalmıştı ciddi işler..

Emre gibiydi, Yunus Emre gibi.. Dergaha hep düz ve düzgün odun toplamaya çalışırdı. Hatta bunu adeta bir takıntı haline getirmiş olmalı ki düz odun kalmamasına çok üzülürdü. *"Bulamazsın kardeşim, rahat ol, âlemin sahibi var"* dedikse de o hep bir ümidle yaşadı. Bacanağı Yusuf Kaplan onun için *'Mehmed Zahid Efendi bahçesinde yetiştiren güldü'* dedi. Karşı mahalleden Soner Yalçın onun için *'Bir sufi idi'* dedi. Biz de şâhidiz bu iki tesbite, onun böyle olduğuna. Bugün nesli tükenen Sufi-İslamcı'lardan idi. Selefileşmemiş, Şiileşmemiş.. Gerçek mürşid nedir tanıdığı için, hasbelkader gündelik siyasete atılmış ama herkesi kendisine mürid olmaya zorlayan kimilerine eyvallah etmedi. Siyaset tekkesindeki sahte mürşidlere kanmadı. Her zaman yaptığı gibi sessizce ceketini aldı çıktı oradan.

Son yıllarda sık görüştüğümüzü söyleyemesem de dostluğumuz eskiye dayalı. Herkes bir yerlere dağıldı zira. 70'lerin ortasıydı. Fatih'teki ortak

muhitler. Sarıgözel'de kaldığı öğrenci evinde sabaha kadar "Ne olacak bu memleketin hali" muhabbetleri.. Sonra yollarımız Londra'da da keşişti. Aynı zamanlarda orada idik. TÜRKİYAR'ın dili olsa da konuşsa.. O kendi önemsemediği sahalarda araştırmalar yapmak üzere ben kendi önemsemediğim sahalarda. Bazen ikinci el kitap satan kitapçılarda karşılaştık. Bazen rahmetli Şakir Kocabaş ağabeyin kendi elleriyle pişirdiği tavuktan yemeğe evine Akif'le giderdik. Bazen aziz dost şair Mevlüt Ceylan'ın evine Öz (Core) muhabbeti yapmaya..

Sonra İnsan Yayınları'nda halef selef editör olduk. Ben o görevden ayrılıp üniversiteye intisap edince o benim yerime o editör olmuştı.

Vahdet'e inanırdı. Tefrikaya, mezhepçliğe, tekfirciliğe karşıydı. Süper güçlerin Türkiye'yi İran'la savaşa sokmak için ön hazırlıklar yapmakta olduğunu görürdü. Bu sayede hem iki güçlü Müslüman ülke perişan olacak ve hem de Sünni-Şii mezhep savaşları bütün İslam alemine yayılacaktı. Fetö darbesi başarılı olsaydı ilk uluslararası operasyon bu olacaktı. Ne gariptirki o başarılı olamayınca bu proje bazı mezhepçi İslamcılara kaldı. İster sünni olsun ister şii mezhepçi bakış büyük fotoğrafı görmeye mani idi ve Orta Doğu'yu mahvetti. Türkiye ve İran sorunlarını araya kimseyi almadan masaya oturarak çözmeliydiler. Amerika'nın ve de Körfez ülkelerinin İran ile problemleri varsa buyursunlar kendi başlarının çaresine baksınlar. Bizi niye ısrarla bu işe karıştırmaya çalışıyorlar. Biz bu ülkeyi Lawrence'ten bahşiş olarak almadık.. Tabii böyle düşündüğümüz için Akif'in, Salih'in ve benim resmimi yanyana basıp bu vahdetçileri okumayın diye boykot çağrısı yaptılar kimileri. O karede de beraberdik Akif'le..

Âkif ketum diyebileceğimiz bir arkadaştı. Fazla konuşmayı sevmediği gibi her şeyi de yazmazdı. Polemik yazarı değildi. Yanlış yapan, yozlaşan, şımaran, yalaka ve ne oldum delisi öyle insan vardı ki tanıdıklarından yazacak olsa bugün bundan payını almayacak kimse kalmazdı. Bize yönelik o boykot çağrılarının arkasında kimler olduğunu dahi iyi bilirdi. Ama öyle yapmadı, incinse de incitmedi. Vahdet duygusunu hep muhafaza etti. Tekfir edeni tekfir etmedi. Duygusal, hassas, kırılğan bir yapısı vardı oysa ki. İçine attı her şeyi.

Onunla anılarımdan bir tanesini sizinle paylaşmak istiyorum. Zira daha evvel ne o ve

Âkif ketum diyebileceğimiz bir arkadaştı. Fazla konuşmayı sevmediği gibi her şeyi de yazmazdı. Polemik yazarı değildi. Yanlış yapan, yozlaşan, şımaran, yalaka ve ne oldum delisi öyle insan vardı ki tanıdıklarından yazacak olsa bugün bundan payını almayacak kimse kalmazdı. Bize yönelik o boykot çağrılarının arkasında kimler olduğunu dahi iyi bilirdi. Ama öyle yapmadı, incinse de incitmedi. Vahdet duygusunu hep muhafaza etti. Tekfir edeni tekfir etmedi. Duygusal, hassas, kırılğan bir yapısı vardı oysa ki. İçine attı her şeyi.

ne de ben paylaşmadık. 85'ti. Daha Yugoslavya parçalanmamıştı. Kosova ve Üsküp'deki arkadaşları ziyaret etmek üzere Akif'le Aksaray'dan kalkan bir otobüse bindik. O yıllarda oralarındaki Müslümanların üzerinde büyük baskılar vardı. Her şeyi ülkeye sokamıyorlardı. Bu yüzden biz de çantalarımıza bazı kitaplar, takkeler, tesbihler v.s her türlü "irticai suç aleti?" doldurmuştuk. Otobüs firmasının sahibi tanıdığım bir Arnavut idi. Şöförüne bizim bavulları kendi tabirleri ile zulaya atmasını söyledi. Şöför denileni yaparken bize de; "Ama çok detaylı arama yaparsalar bunların size ait olduğunu da söylerim ha!" dedi. Yolculuk başladı. Sohbet ede ede gidiyoruz. Bulgar'ı da geçtik Niş kapısına yaklaşırken otobüs-teki Arnavut yolcular bizim Türk pasaportlu olduğumuzu görünce bir bir gelerek yardım istediler. Bazıları İstanbul'a bavul ticareti yapmaya gelmişti, yani bazı şeyleri Türkiye'den alıyorduk ötede satıyorlardı. Fakat yolcu beraberinde getirebilecekleri şeyler kısıtlı idi. Biz hem yabancı ve hem de o türden yükümüz olmadığı için bu hakkı onlar için kullanabiliydik. Sevaptır diye düşündük, 'getirin ne varsa' dedik. O ana dair bir fotoğrafımızın olmadığına bugün çok yanyorum. Akif ve ben üzerimizde iki kat giyilmiş deri mont, altımızda yine iki kat üstüste giyilmiş kot pantolon, ellerimizde ikişer karton sigara ile bayağı bir asi genç görüntüsünde idik. Bir tek Harley-Davidson motosikletlerimiz yoktu altımızda. Birbirimize bakıp bakıp gülüyorduk. Fakat ilginç bir şey oldu. Kapıda daha ilk kontrolde bir Sırp polisi otobüse bindi ve sadece biz ikimizi işaret ederek "aşağıya inin" dedi. Biz evvah dedik herhalde kontrol yapacaklar. Hayır öyle olmadı. Polis şoföre dönerek bunların bavullarını ver gerisin geri gitsinler dedi. Biz ve şoför neden niçin demeye kalmadı adam daha da sertleşti ve 'Hayde bre' dedi. Bunun üzerine şoför gizlediği yerden bavullarımızı süratle getirdi ve hemen hareket etmek zorunda kaldı. Biz bavullar ve üstümüzdeki emanetlerle orada kalakaldık. Herhalde bavulları arayacaklar ve bunlar ne deyip bize eziyet edecekler diye düşünürken adam sadece pasaportlarımızı elimize verip bize Bulgar gümrüğünü göstererek Hayde gidin diyerek sınırdan geri çevirdi. Hiçbir gerekçe gösterilmeden.. Hani tipini beğenmedim senin kabilinden.. Gece vakti çalıların arasından sızarak gelen gence üzerimizdeki emanetleri çıkarıp verişimiz, Bulgar'a geri dönüşümüz, soğuk bir odada sabahlamamız, saatlerce bizi Türkiye'ye geri götürecek insan arayışımız. Kimsenin bizi almaması. Bir mucize gibi aslen Zonguldak, Devrekli bir alamancı amcanın bizi arabasına tereddütle kabul edişi, İstanbul'a dönüşümüz v.s. hepsinde anlatılacak o kadar şey var ki hem sizleri daha fazla rahatsız etmeyeyim, hem de ayrılan yer doldu, burada nokta koyayım.

Her mahalleden insan bu güzel insan için hep güzel şeyler yazdılar, söylediler. Onun güzel ahlakına şahidlik ettiler. Tıpkı adaşının dediği gibi "Bu şehadetler ki dinin temeli" ise keyfine bak Akif can, şimdi Yâr'in ile baş başasın!... Vefatının üzerinden 1 yıl geçti burarlarda hiçbir şey değişmedi. Artık insanlar da okumuyorlar Akif, kalsaydın yazdıklarını kimler okuyacaktı ki?

*Aklın arkada kalmasin,
Yeryüzü hep problemlili Akif,
Yolculukları hep meşakkatli
Cemâl-i yâr her dâim güzeldir Akif,
Seyr ilallah hem zevkli.*

Mekanın cennet olsun aziz dost.. Bekle bizi..

Fotoğraf: Dursun Çiçek